

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1952

ΥΠΟ ΠΕΤΡΟΥ Τ. ΚΟΥΒΕΛΗ

Ἡ βιομηχανική παραγωγή, ἡ ὁποία ἀνήρχετο συνεχῶς ἀπὸ τοῦ 1945, παρουσίασε, διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου, ἐλαφρὰν κάμψιν κατὰ τὸ ἔτος 1952, ὀφειλομένην πρὸ πάντων εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ζήτησεως, πρὸ ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο συνεπεία τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γνωστῶν μέτρων ἀντιπληθωρικῆς πολιτικῆς. Οὕτω, ὁ δείκτης βιομηχανικῆς παραγωγῆς, μὲ βάσιν τὸ 1939=100, ἔπεσεν εἰς 124 ἔναντι 125 τοῦ προηγούμενου ἔτους.

Ἐκ τῶν εἰδικῶν κατὰ κλάδους δεικτῶν, ἐσημείωσαν, ὅπως προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου πίνακος, σημαντικὴν κάμψιν οἱ δεικταὶ παραγωγῆς τῶν κλωστοῦφαντουργικῶν καὶ χημικῶν βιομηχανιῶν, καὶ τῶν βιομηχανιῶν χάρτου, εἰδῶν ἱματισμοῦ καὶ ξύλου, ἐνῶ ὑψώθησαν αἱ δεικταὶ παραγωγῆς τῶν μεταλλουργικῶν καὶ οἰκοδομικῶν βιομηχανιῶν καὶ τῶν βιομηχανιῶν δέρματος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους, τὰς μεγαλύτερας διακυμάνσεις ἐμφανίζει ὁ δείκτης παραγωγῆς τῶν κλωστοῦφαντουργικῶν βιομηχανιῶν.

Ἐλαφρὰν κάμψιν ἐμφανίζει ἐπίσης κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο καὶ ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὴν βιομηχανίαν. Οὕτω, ὁ δείκτης βιομηχανικῆς ἀπασχολήσεως, ὁ καταρτι-

ΔΕΙΚΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ * (1939=100)
ΕΤΟΣ 1951

Μ ἤ ν ε ς	Βιομηχανικοὶ κλάδοι													
	Μεταλλουργικαὶ	Μηχανουργικαὶ	Οἰκοδομικαὶ	Κλωστοῦφαντουργικαὶ	Διατροφῆς	Χημικαὶ	Δέρματος	Χάρτου	ἱματισμοῦ	Ξύλου	Σιγαρέτων	Ἡλεκτρι- σμοῦ		Σταθμικὸς μηνιαίος δείκτης
												α'	β'	
57	92	97	116,5	109	92	90	130	50	85	158	251	170	119	
117	79	96	113	103,5	107,5	80	130	50	75	140	242	150	117	
101	89	115	112	103	113	70	130	40	70	157	233	125	117,5	
131	92	118	114	106,5	112	70	130	45	75	148	236,5	130	118	
131	90,5	123,5	125	127	111,5	75	130	55	80	185	243	130	127	
138	101	118,5	127	128	107	85	130	50	85	172	233	140	127,5	
153	106	130	122	117	100	75	130	40	80	196	221	150	122,5	
142	92,5	143	125	124	102,5	70	125	55	85	170	222	155	123	
130	108,5	147	135	126	109	95	130	60	95	178	235,5	170	132,5	
178	113	154,5	135	112,5	112	100	130	60	95	175	258	175	134,5	
191	110,5	162	132,5	104	116,5	100	130	60	85	165	256,5	170	132	
210	97	126,5	130	100	117	95	130	50	80	163	251	155	128	
140	98	127	124	114	110	84	130	51	83	167	240	152	—	

Γενικὸς ἐτήσιος σταθμικὸς δείκτης

125

* Καταρτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

Βιομηχανικοί κλάδοι

Μ η ν ε ς

Ι Φ Μ Α Μ Ι Ι Α Μ Μ Δ Ν Ζ Ο Μ Δ

έτηο.

	Μεταλλουργικά	Μηχανουργικά	Οικοδομικά	Κλωστοϋφαντουργικά	Διατροφής	Χημικά	Δέσματος	Χάρτου	Ήματισμού	Ξύλου	Σιγαρέττων	'Ηλεκτρι- σμού		Σταθμικός μηνιαίος δείκτης
												α' Παραγωγής	β' έφαρμογής	
142	104	110	130,5	104	108	95	130	40	75	155	260,5	150	127	
173	104	130	122	101,5	102	100	120	40	70	153	262	155	123,5	
172	100	155	125	108,5	97	110	115	45	75	155	249	155	125,5	
110	99	151	112	113	100	100	110	60	80	177	258	145	123	
185	100	154,5	100,5	124	95	100	105	50	75	176	253	135	131	
190	95	170,5	103	122,5	94	95	110	50	80	159	250	145	121	
191	97	171	100	110	91	95	115	40	85	179	240	140	117,5	
168	93	171	95	111	90,5	100	125	40	70	167	237	145	115,5	
155	96	168,5	103	112	92,5	100	130	40	70	173	253	150	120	
227	104	186	113	111	91	100	130	40	70	170	267	150	125	
210	106	180	122	99,5	96,5	105	130	55	65	159	272,5	155	126	
215	94	121	116,5	99	96	100	130	50	65	174	274,5	160	122	
170	99,5	153,5	117	112	98	100	121	46	74	167	256	149	—	

Γενικός ετήσιος σταθμικός δείκτης

124

ζόμενος υπό του 'Υπουργείου Συντονισμού, ανήρχετο (με βάση την 31.12.50=100) εις 99,4 την 31.12.52, έναντι 103 της 31.12.51. 'Η μεγαλύτερα κάμψις της άπασχολήσεως παρατηρήθη εις τὰς μεταλλουργικάς, κλωστοϋφαντουργικάς και χημικάς βιομηχανίας.

'Η αξία των κατά τὸ 1952 εισαχθεισῶν πρώτων ὑλῶν βιομηχανίας, ἀνήλθεν εις 866 δισεκατομμύρια δραχμῶν έναντι 879 δισεκατ.δρχ. αξίας εισαγωγῶν πρώτων ὑλῶν τοῦ προηγούμενου ἔτους, ἤτοι (μετ' ἀναγωγῆν των εισαγωγῶν τοῦ 1952 εις αξίας τοῦ 1951) ἐμφανίζεται μειωμένη κατὰ ποσοστὸν 3ο)ο περίπου. 'Η μείωσις αὕτη της αξίας των εισαχθεισῶν πρώτων ὑλῶν βιομηχανίας οφείλεται μόνον και μόνον εις τὴν σημειωθεῖσαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο πτώσιν των διεθνῶν τιμῶν πρώτων ὑλῶν, ἡ ὁποία ἐπέτρεψε τὴν εισαγωγῆν των αὐτῶν ἢ και ηὐξημένων ποσοτήτων πρώτων ὑλῶν, έναντι των ποσοτήτων ποὺ εἰσῆχθησαν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος. Οὕτως, ὅπως προκύπτει ἐκ των δεδομένων της στατιστικῆς τοῦ εἰδικοῦ ἐμπορίου, κατὰ τὸ ἔτος 1952 εἰσῆχθησαν μεγαλύτεραι ποσότητες ἐρίου και ἐριονημάτων, καουτσούκ, ἀκατεργάστων δερμάτων, ἀκατεργάστου σιδήρου εις φύλλα και ὀγκους, κασιτέρου και ἄλλων ἐλαφρῶν μετάλλων, ὕδροξειδίου τοῦ νατρίου και λιγνοσπόρου. 'Αντιθέτως, ἐμειώθη ἡ εισαγωγὴ θάμβακος και νημάτων ἐκ θάμβακος, χαρτοπολτοῦ, δεψικῶν και βαφικῶν ὑλῶν, θάμβακοσπόρου και ξυλείας ἐπιπλοποιίας.

'Η συνολικὴ τραπεζικὴ χρηματοδότησις της βιομηχανίας, ἡ ὁποία ἀνήρχετο κατὰ τὴν 31-12-51 εις 849,2 δισεκατ. δραχμῶν και ἀντεπροσώπευε ποσοστὸν

15, 1% της συνολικής τραπεζικής χρηματοδότησης της οικονομίας, περιωρίσθη συνεχώς κατά το 1952, κατ' εφαρμογήν της αντιπληθωρικής πολιτικής, η οποία ήκολουθήθη κατά το έτος τούτο, διά να φθάση τα 624 δισεκατ. δραχ. τον Σεπτέμβριον του 1952. Έκτοτε ηυξήθη και πάλιν, διά να φθάση κατά την 31-12-52 το επίπεδον των 913,2 δισεκατ., δηλ. το ύψηλότερον σημεῖον πού εφθασε καθ' ὄλην τήν μεταπολεμικήν περίοδον. Τό ποσόν τούτο χρηματοδότησεως της βιομηχανίας αντιστοιχεί εις ποσοστόν 16,8% της συνολικής τραπεζικής χρηματοδότησεως της οικονομίας.

Αί εξαγωγαι βιομηχανικῶν προϊόντων, πού ἐπραγματοποιήθησαν κατά τὸ ἔτος 1952, ἀνῆλθον εἰς τὸ αὐτὸ ποσὸν περίπου, πού ἐσημείωσαν καὶ κατά τὸ 1951. Αἱ εξαγωγαι αὐται, ἀποτελοῦσαι ποσοστὸν 6-7% μόνον τοῦ συνόλου τῶν εξαγωγῶν τῆς χώρας, ἐμφανίζουσι τὸ ἀξιόλογον χαρακτηριστικόν, ὅτι περιλαμβάνουσι προϊόντα τὰ ὅποια, ὅπως τὰ τιμῆντα, διὰ πρώτην φοράν ἀναγράφονται εἰς τὸν πίνακα τῶν εξαγομένων βιομηχανικῶν προϊόντων, πράγμα πού ἀποδεικνύει ὅτι καὶ ἡ ὑφισταμένη ἑλληνικὴ βιομηχανία θὰ ἠδύνατο, ἐφ' ὅσον ἀνεσοῦτο ὁ μηχανικὸς της ἐξοπλισμὸς καὶ ὄργανοῦτο αὐτὴ ὀρθολογικῶς, νὰ προσφέρῃ σημαντικὰς δυνατότητας καλύψεως τοῦ ἑλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς χώρας.

Αἱ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας χορηγηθεῖσαι **ἀδειαι ἰδρύσεως** καὶ ἐπεκτάσεως βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων, παρουσίασαν σοβαρὰν μείωσιν κατά τὸ ἔτος 1952, ἐναντι τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος χορηγηθεισῶν. Οὕτως, ἐνῶ κατά τὸ 1951 εἶχον χορηγηθῆ 1989 τοιαῦται ἀδειαι, κατὰ τὸ 1952 ἐχορηγήθησαν, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν γενομένων, κατ' εφαρμογήν τοῦ Νόμου 1993/1953, νομιμοποιήσεων παρανόμως λειτουργουσῶν βιομηχανιῶν, 1679 μόνον τοιαῦται ἀδειαι. Ἐκ τούτων, ποσοστὸν 62% περίπου ἀφορᾷ, καὶ διὰ τὰ δύο ἔτη, νέας ἐγκαταστάσεις ἢ ἐπέκτασιν ὑφισταμένων ἐγκαταστάσεων εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς, πράγμα πού ἀποδεικνύει ὅτι ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἡ τάσις πρὸς συγκέντρωσιν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας εἰς τὴν περιοχὴν τῆς πρωτεύουσας.

Αἱ ἐπενδύσεις εἰς τὴν βιομηχανίαν κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἀνῆλθον, σύμφωνα μὲ προσωρινὴν ἐκτίμησιν τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ (εἰς δραχμὰς ἀγοραστικῆς δυνάμεως 1951) εἰς 724 δισεκατ. δρχ., ἐναντι 772 δισεκατ. δρχ. τοῦ προηγούμενου ἔτους. Τὰ ποσὰ τούτα ἀντιστοιχοῦν εἰς ποσοστὰ 21% καὶ 17%, ἀντιστοίχως, ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἐκ πάσης πηγῆς χρηματοδοτηθεισῶν ἐπενδύσεων τῶν ἔτων τούτων. Εἶναι ἀξιοσημείωτον τὸ γεγονός ὅτι, ὅπως προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων, ἐνῶ τὸ σύνολον τῶν ἐπενδύσεων ἐμειώθη, ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν 4 536 δισεκατ.δραχ. τοῦ 1951, εἰς 3.463 δισεκατ. δραχμῶν (ἀγορ. δυνάμεως 1951) κατὰ τὸ 1952, δηλαδὴ κατὰ ποσοστὸν 46% περίπου, αἱ βιομηχανικαὶ ἐπενδύσεις ἐμειώθησαν, μεταξὺ τῶν δύο ἔτων, κατὰ ποσοστὸν 6% μόνον, ἐνῶ αἱ γεωργικαὶ ἐπενδύσεις ἐμειώθησαν κατὰ 50% περίπου. Τούτο ἀποδεικνύει σημαντικὴν τάσιν πρὸς βιομηχανικὴν ἐπένδυσιν, ἢ ὅποια, παρατηρηθεῖσα καθ' ὄλην τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ χρηματοδότησις βιομηχανικῶν ἐπενδύσεων ἐκ κεφαλαίων τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας, ἢ ὅποια εἶχε ἀνέλθει κατὰ τὸ ἔτος 1951 (εἰς συνάλλαγμα καὶ δραχμὰς) εἰς τὸ ποσὸν τῶν 188 δισεκατ. δρχ., περιωρίσθη εἰς 88 δισεκατ. κατὰ τὸ ἔτος 1952, δηλαδὴ ἐμειώθη κατὰ ποσοστὸν 53% περίπου.

Ὁ κατωτέρω πίναξ, συνταχθεὶς ἐπὶ τῇ βάσει προσωρινῶν στοιχείων τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, παρέχει τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐκ τῆς βιομηχανίας ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ κλάδους βιομηχανικῆς δραστηριότητος, κατὰ τὰ ἔτη 1951 καὶ 1952.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΚ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Εἰς δισεκατ. δραμῶν

Κλάδοι Βιομηχανιῶν	1951	1952	1952
	εἰς δρχ. τρεχ. ἀγορ. δυν.	εἰς δρχ. τρεχ. ἀγορ. δυν.	εἰς δρχ. ἀγορ. δυν. 1951
Μηχανολογικαὶ	254,2	300,9	295,8
Μεταφορῶν	12,2	9,2	9,0
Οἰκοδομικαὶ	174,8	222,1	218,3
Ὑφαντουργικαὶ	2.214,9	2.213,1	2.175,5
Διατροφῆς	656,8	697,9	686,0
Χημικαὶ	473,1	574,0	564,2
Δέρματος	211,2	241,1	236,0
Χάρτου	110,4	129,7	127,5
Ίματισμοῦ	158,4	158,8	156,1
Ξύλου	527,4	478,4	469,8
Καπνοῦ	74,3	74,1	72,8
Διάφοροι	137,8	44,2	43,4
Μεταλλουργικαὶ	374,8	378,9	372,4
Ἐπεξεργασίας καπνοῦ	109,5	109,5	107,6
Ἀλευροβιομηχανία	130,6	99,5	97,7
Ἐλαιθλίψεως	106,9	58,4	57,3
Οἰνοποιίας	38,3	50,5	49,6
Γενικὸν σύνολον εἰσοδήματος ἐκ βιομηχανίας	5.765,6	5.839,3	5.740,0

Ὅπως προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ πίνακος τούτου, τὸ ἐκ τῆς βιομηχανίας ἐθνικὸν εἰσόδημα ἀνῆλθε κατὰ τὸ ἔτος 1952 (εἰς δρχ. ἀγορ. δυνάμει 1951) εἰς 5.740 δισεκατ. δρχ. ἔναντι 5.766 δισεκατ. τοῦ ἔτους 1951, δηλαδὴ ἐμειώθη κατὰ ποσοστὸν 0,4 %. ἔναντι τοῦ προηγούμενου ἔτους. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ πίνακος προκύπτει ὅτι κινήθη, κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν ἔτος, τὸ εἰσόδημα ἐκ τῶν μηχανολογικῶν, οἰκοδομικῶν, χημικῶν βιομηχανιῶν καὶ τῶν κλάδων διατροφῆς, δέρματος, χάρτου καὶ οἰνοποιίας καὶ ἐμειώθη τὸ εἰσόδημα ἐκ τῆς ὑφαντουργίας καὶ τῶν βιομηχανιῶν ξύλου, ἀλεύρου, ἐλαιθλίψεως καὶ διαφόρων. Ἡ συμμετοχὴ τῆς βιομηχανίας εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, εἰς τιμὰς συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς (at factor cost), διτηρήθη καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς τὸ αὐτὸ ἐπίπεδον, δηλ. ποσοστὸν 19 % ἐπὶ τοῦ συνόλου, τὸ ὅποιον ἐπετεύχθη καὶ κατὰ τὸ 1951. Ἔτσι, ἡ βιομηχανία ἀποτελεῖ τὴν δευτέραν, ἀπὸ ἀπόψεως σπουδαιότητος, εἰσοδηματικὴν πηγὴν, μὲ ποσοστὸν, μάλιστα, τὸ ὅποιον, καθ' ὅλα τὰ μεταπολεμικὰ ἔτη, εἶναι διπλάσιον περίπου τοῦ προπολεμικοῦ τοιοῦτου (1938: εἰσόδημα ἐκ βιομηχανίας 10,4 % ἐπὶ συνολικοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, 1946—1952: εἰσόδημα ἐκ βιομηχανίας 14—21 % ἐπὶ συνόλου).

Ἡ νομοθεσίᾳ τοῦ ἔτους 1952, ἡ ἀφορῶσα τὴν βιομηχανίαν, περιλαμβάνει 1) τὸν Νόμον 2244)1952, δι' οὗ παρτάθη ἡ ἰσχὺς ὠρισμένων διατάξεων τοῦ Ν. 1751)51, διὰ τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐπεκταθῆ καὶ εἰς Δωδεκάνησον ἡ ἰσχὺς τῶν βιομηχανικῶν νόμων, 2) τὸν Νόμον 1993)1952, διὰ τοῦ ὁποίου προβλέπεται ἡ νομομο-

ποίησις τῶν ἄνευ ἀδείας ἰδρυθεισῶν ἢ ἐπεκταθεισῶν βιομηχανιῶν, καὶ β) τὸ Ν.Δ(μα 2176)1952 περί προστασίας τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας. Διὰ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ νόμου ἐλήφθησαν ἀξιόλογα προστατευτικὰ μέτρα διὰ τὴν ἐπαρχιακὴν βιομηχανίαν, δηλ. τὴν ἐκτὸς τοῦ νομοῦ ἙΑτικῆς ἐγκατεστημένην (περιλαμβανομένης καὶ τῆς εἰς τὴν περιοχὴν Λαυρίου). Τὰ μέτρα ταῦτα συνίστανται εἰς τὴν ἐπαρχιακὴν βιομηχανίαν, δηλ. τὴν ἐκτὸς τοῦ νομοῦ ἙΑτικῆς, τὴν μείωσιν τῶν ἰσχυόντων ποσοστῶν φόρου κύκλου ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐπαρχιακὴν βιομηχανίαν, τὴν ἔκπτωσιν τῶν ἰσχυόντων δασμῶν κ.λ.π. ἐπὶ μηχανημάτων, εἰσαγομένων ὑπ' αὐτῆς, τὴν ἀπαγόρευσιν ἐπιβολῆς πάσης τοπικῆς φορολογίας ἢ ἐπιβαρύνσεως ἐπὶ τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας, τὴν δασμολογικὴν ἀπαλλαγὴν τῶν ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν ἡλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων καταναλισκομένων καυσίμων, τὴν καθιέρωσιν εὐνοϊκωτέρων ὁρῶν πιστοδοτήσεως τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας καὶ μὲ ἐπιτόκιον χαμηλότερον κατὰ 20% τοῦ ἰσχύοντος ἐκάστοτε διὰ τὰς βιομηχανίας τοῦ κέντρου, τὴν αὐξήσιν τῶν ὁρίων ἀποσβέσεως τῶν μηχανημάτων καὶ ἐγκαταστάσεων τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας, ὡς καὶ τὴν δυνατότητα δημιουργίας ὑπ' αὐτῆς εἰδικῶν ἀφορολογητῶν ἀποθεματικῶν πρὸς κάλυψιν μελλοντικῶν ζημιῶν. Ἐπὶ πλέον τῶν εὐνοϊῶν τούτων ὑπὲρ τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας, ἡ ἰσχύς τῶν ὁποίων ὠρίσθη διὰ μίαν δεκαετίαν, δυναμένην νὰ παραταθῇ ἐπὶ μίαν εἰσέτι πενταετίαν, ἐχορηγήθη τὸ δικαίωμα ἀπαλλοτριώσεως γηπέδων καὶ ἀσκεπῶν ἐκτάσεων ὑπὲρ τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας καὶ ἀπηγορεύθη, τέλος, ἐπὶ μίαν πενταετίαν, ἡ χορήγησις ἀδείας ἰδρύσεως νέων βιομηχανιῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ νομοῦ ἙΑτικῆς. Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ τελευταία αὕτη ἀπαγόρευσις ἐγκαταστάσεως νέων βιομηχανιῶν εἰς τὸ κέντρον, δημιουργεῖ, μοιραίως, μονοπωλιακοὺς ὁρους ὑπὲρ τῶν ἤδη ἐγκατεστημένων εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ παρεμποδίζει τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας, τόσον ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς ἀπασχολήσεως ἐν Ἑλλάδι, ἔστω καὶ ὑπὸ ὁρους βιομηχανικῆς συμφορήσεως τοῦ κέντρου. Ἡ καθολικότης, ἐξ ἄλλου, τῶν καθιερωμένων μέτρων, ὑπὲρ ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας, ἀνεξαρτήτως περιοχῆς ἐγκαταστάσεώς της, ἡ ὁποία προετιμήθη τῆς κατὰ περιοχὰς κλιμακώσεως τῶν κινήτρων βιομηχανικῆς ἀποκεντρώσεως, δὲν ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀνάγκην προνομιακῆς μεταχειρίσεως, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ὠρισμένων καθυστερημένων περιοχῶν τῆς ὑπαίθρου, αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζουν συμπτώματα χρονίου οἰκονομικοῦ μαρασμοῦ.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀπογραφῆς ἐπιχειρήσεων, ἡ ὁποία ἐγένετο μαζὶ μὲ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς 7ης Ἀπριλίου 1951, αἱ ἐν λειτουργίᾳ ἐπιχειρήσεις μεταποιήσεως ἀνέρχονται καθ' ὅλην τὴν χώραν εἰς 74 680. Ἐκ τούτων 1569 ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας ὡς βιομηχανικαὶ καὶ αἱ ὑπόλοιποι 73 111 ὡς βιοτεχνικαί. Διὰ τὴν διάκρισιν τῆς βιομηχανίας ἀπὸ τὴν βιοτεχνίαν ἐχρησιμοποιήθη τὸ ἀδθαίρετον κριτήριον τοῦ γινόμενου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων ἐργατῶν ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀτμοσφαιρῶν τῆς χρησιμοποιουμένης κινήτρῳ ἰσχύος. Ἐὰν τὸ γινόμενον τοῦτο ᾖ ἀνώτερον τοῦ 400, ἡ ἐπιχείρησις ἐξαρχακτηρίζετο ὡς βιομηχανικὴ, ἂν δὲ ᾖ κατώτερον, ὡς βιοτεχνικὴ. Ὅπως

δήποτε, ἐκ τῶν 1569 ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐχαρακτηρίσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κριτηρίου τούτου ὡς βιομηχανικαί, αἱ 747, δηλαδὴ ποσοστὸν 48% τοῦ συνόλου, εἶναι ἐγκατεστημέναι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς τέως διοικήσεως πρωτεύουσας, αἱ δὲ ὑπόλοιποι 822, δηλ. ποσοστὸν 52% τοῦ συνόλου, εἰς τὰς λοιπὰς περιφερείας τῆς χώρας. Εἶναι φανερόν, ὅτι ἐκ τῶν δεδομένων τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν λειτουργίᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ μόνον—καὶ εἶναι πολὺ λυπηρὸν τὸ ὅτι δὲν κατέστη ἀκόμη δυνατὴ ἢ πλήρης ἐπεξεργασία τῶν στοιχείων τῆς βιομηχανικῆς ἀπογραφῆς—πολὺ ὀλίγα ἀσφαλῆ συμπεράσματα, ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς βιομηχανικῆς συγκεντρώσεως ἐν Ἑλλάδι, ἡμποροῦν νὰ συναχθοῦν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων προκύπτει ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἐσημειώθη ἡ πρώτη κάμψις τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος, ἡ σημασία τῆς ὁποίας ἡμπορεῖ νὰ ἐκτιμηθῇ καλύτερα ἂν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐμφανίζει ἐν ἀπὸ τὰ χαμηλότερα ποσοστὰ μεταπολεμικῆς ἀυξήσεως τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ βαρεῖα πίεσις τοῦ δημογραφικοῦ προβλήματος, ἡ ὁποία ἐπιβάλλει τὴν διὰ τῆς ἐκβιομηχανίσεως ἀναδιάρθρωσιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἡ μείωσις τῶν βιομηχανικῶν ἐπενδύσεων, ἡ ὁποία ἐνεφανίσθη κατὰ τὸ 1952, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ἀντιπληθωρικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία ἡσκήθη ἐπὶ σκοπῷ προσαρμογῆς τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὸ κατώτερον ἐπίπεδον ἐθνικῶν πόρων ποῦ διαμορφοῦται μὲ τὴν προοδευτικὴν περικοπὴν τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας, εἶναι ἰδιαίτερός ἀνησυχαστικὴ. Εἶναι χαρακτηριστικόν, μάλιστα, τὸ γεγονός ὅτι δὲν κατέστη δυνατὴ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἰδρυσις οὐδεμιᾶς ἐκ τῶν βασικῶν ἐκείνων βιομηχανιῶν (ἀλουμινίου, σιδήρου, μαγνησίου, νικελίου, ἀζώτου, καυστικῆς σόδας κ.λ.π.), αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ἀποτελέσουν τὸν σκελετὸν τῆς ἐπιδιωκομένης βιομηχανικῆς διαρθρώσεως τῆς χώρας. Κατὰ συνέπειαν, τὸ πρόβλημα τῆς ἐκβιομηχανίσεως παραμένει κατ' οὐσίαν ἄλυτον. Καὶ μόνον ἡ πρόοδος τῆς ἐκτέλεσεως τοῦ ἐνεργειακοῦ προγράμματος δημιουργεῖ βασίμους ἐλπίδας ἐπιταχύνσεως τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, ἐφ' ὅσον τὸ Κράτος θὰ ἀπεφάσιζε νὰ ἐκμεταλλεῖται ἐγκαίρως τὰς τεραστίας δυνατότητας ποῦ διανοίγει ἡ διάθεσις ἀφθόνου καὶ εὐθηγῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, ἰδίως εἰς τὴν ὑπαιθρον, πρὸς ἀνάπτυξιν μικρῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν κλάδων, ποῦ ἡμποροῦν, χάρις εἰς τὴν νεωτέραν ἐξέλιξιν τῆς τεχνικῆς, νὰ ἀπορροφήσουν σχολαζούσας ἐργασιμὰς δυνάμεις μὲ μικρὰν μόνον ἐπένδυσιν παγίου κεφαλαίου.